ಜನಪದ ಭಾಷಾ ಚಮತ್ಕಾರ

ಭಾಷಿಕ ಜಾನಪದ

ಕೆರೆಯಾಗೆ ಏಳೆಮ್ಮೆ
ದಡದ್ ಮ್ಯಾಲೆ ಹತ್ತೆಮ್ಮೆ
ಮನೆಯಾಗೆ ಹಿಂಡೆಮ್ಮೆ
ಹಂಗಾರೆ ಏಸೆಮ್ಮೆ ?

ಮುನ್ನೂರು ರೂಪಾಯ್ದಾಗೆ
ನಾನೂರು ತಗೊಂಡ್ರೆ
ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಉಳೀತು ?

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಪರಿಷತ್ತು
ಬೆಂಗಳೂರು

ಜೀನಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಪ್ಪ

ಜನಪ್ರಿಯ ಜಾನಪದ ಪುಸ್ತಕ ಮಾಲೆ – ೨೩

ಜನಪದ ಭಾಷಾ ಚಮತ್ಕಾರ

ಭಾಷಿಕ ಜಾನಪದ

ಜೇನಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ದಲಿಂಗಪ್ಪ
18, 6ನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ, ಸರಸ್ವತಿ ಪುರಂ,
ಮೈಸೂರು – 570 009

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಪರಿಷತ್ತು
ನಂ.1, ಜಲದರ್ಶಿನಿ ಲೇಔಟ್,
ಎಂ.ಎಸ್. ರಾಮಯ್ಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮಹಾದ್ವಾರದ ಹತ್ತಿರ,
ಹೊಸ ಬಿ.ಇ.ಎಲ್. ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು – 560 054

JANAPADA BHASHA CHAMATKARA -
by JEENAHALLI SIDDHALINGAPPA.
Published by : KARNATAKA JANAPADA PARISHATH.
No.1, Jaladarshini Layout, Near M.S. Ramaiah Hospital Gate,
New B.E.L. Road, Bangalore - 560 054.
Pages : 40 Price : Rs.15 2008.

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ ೨೦೦೮

ಪ್ರತಿಗಳು : ೨೦೦೦

ಪುಟಗಳು ೪೦

ಬೆಲೆ : ರೂ. ೧೫ (ಹದಿನೈದು ರೂಪಾಯಿ)

ಮುದ್ರಕರು
ಕೃತಿಕ ಪ್ರಿಂಟ್-ಆ್ಯಡ್
ನಂ. 58, 1ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ಜೆ.ಕೆ. ಪುರಂ
ವಿನಾಯಕನಗರ, ಆಡುಗೋಡಿ ಪೋಸ್ಟ್
ಬೆಂಗಳೂರು - 560 030
ಮೊಬೈಲ್ - 98441 14958

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಾತು

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಹಲವು ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣೆಯೂ ಒಂದು. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ವತ್ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು. ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ 'ಜನಪ್ರಿಯ ಜಾನಪದ ಪುಸ್ತಕ ಮಾಲೆ' ಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಜಾನಪದವನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವುದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ. ಇದರಲ್ಲಿ ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ದುಡಿದಿರುವ, ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಕಲಾವಿದರು, ಕಲೆಗಳು, ಸಂಗ್ರಾಹಕರು, ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾದ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಜನಪದ ಗೀತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸೋದಾಹರಣ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ – ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ನಾಡಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾಹಿತಿ ಸಂಶೋಧಕರಿಂದ ಕಿರುಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿ, ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ಕೇವಲ ಹತ್ತು ಅಥವಾ ಹದಿನೈದು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಗೆ ಒದಗಿಸಲು ಯೋಜಿಸಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಓದಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹಲವು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

ಈ ಜನಪ್ರಿಯ ಪುಸ್ತಕ ಮಾಲೆಗೆ **ಜೀನಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಪ್ಪ ಅವರು ಜನಪದ ಭಾಷಾ ಚಮತ್ಕಾರ** ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಂಥದ ಲೇಖಕರಿಗೂ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟಣಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ, ಸಹೃದಯರು ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು
೧೫-೦೬-೨೦೦೮

ಜಿ. ನಾರಾಯಣ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಪರಿಷತ್ತು

ಜನಪದ ಭಾಷಾ ಚಮತ್ಕಾರ

ಸೃಷ್ಟಿಯ ನಿಗೂಢತೆಯಲ್ಲೇ ಮಾನವನ ಸೃಷ್ಟಿ ಕ್ರಿಯೆಯೊಳಗೆ ಅರಳಿ, ಬೃಹತ್ತಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಭಾಷೆಗೆ ಅತಿ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ.

ಭಾಷೆ ಮನುಷ್ಯನ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗ. ಭಾಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ; ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಭಾಷೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಎಂದೋ ಮೂಕ ಪ್ರಾಣಿಯಂತೆಯೇ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದ. ಭಾಷೆ ಮಾನವನ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಹೊಕ್ಕ ಕಾರಣ ಅವನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಅನಿಸಿಕೆ, ಹಾವಭಾವ, ಚಲನವಲನದ ಕ್ರಿಯೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಭಾಷಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿದವು. ಮೊದಮೊದಲಿಗೆ ಸನ್ನೆ–ಸಂಕೇತಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ. ಕಣ್ಣು ಮಿಟುಕಿಸುತ್ತ, ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತ, ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟುತ್ತ, ಕೈ ಬೀಸುತ್ತ, ಬೆರಳು ತೋರಿಸುತ್ತಾ, ಚಿಟಿಕೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ತನ್ನಲ್ಲಿನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರೊಂದಿಗೆ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತೊಡಗಿದ. ಆದರೆ ಇವುಗಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಭಾಷೆಯಷ್ಟು ಪರಿಣಮಕಾರಿ ಎನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸನ್ನೆ–ಸಂಕೇತಗಳಿಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಉಚ್ಚಾರಿತ ಧ್ವನಿಗಳ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆಗೆ ತೊಡಗಿದಾಗ ಈ ಭಾಷೆಯ ಸೃಷ್ಟಿ, ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮತೊಡಗಿತು. ಭಾಷೆ ಮಾನವ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿತು.

ಭಾಷೆ ಎನ್ನುವುದು ಅನಿಸಿಕೆ, ಅನುಭವಗಳ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮಾಧ್ಯಮ ಎನ್ನಬಹುದು. ಅರ್ಥ, ಧ್ವನಿ, ಸಂಕೇತಗಳ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಇದು ಒಂದು ಸಮಾಜದ ಜನರು ಆಡುವ ಮಾತು. ಅವರ ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭದ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಸೃಷ್ಟಿ. ವ್ಯವಹಾರ, ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡ ಮಾಧ್ಯಮ. ಮಾನವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಅನೇಕ ವರ್ಗ, ಜಾತಿ, ಧರ್ಮಗಳ ಜನರನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಭಾಷೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳ ಆರ್ಥಿಕ, ವಾಣಿಜ್ಯ, ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮೊದಲಾದ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಲು ಭಾಷೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಭಾಷೆಗಳು ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ. ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಯೋಗ, ಪ್ರಯತ್ನ, ಚಮತ್ಕಾರ, ಚಾತುರ್ಯ ನಿಜಕ್ಕೂ ವಿಸ್ಮಯಕಾರಿಯಾದುದು. ಶಿಷ್ಟ ಹಾಗೂ ಜಾನಪದಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ಭಾಷೆಯ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಹಲವು ಬಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ, ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹಾಗೂ ಭಾಷಿಕ ಈ ನಾಲ್ಕು ಬಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವಂಥದು.

ಮಾತನಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಪಡೆದ ಮಾನವ ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಾರಣೀಭೂತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಭಾವನೆಗಳ ಮಿಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದಂದಿನಿಂದ ಬೌದ್ಧಿಕ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಹೊನಲನ್ನು ಹರಿಯಗೊಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಬಾಯಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ಕಿವಿಯಿಂದ ಕಿವಿಗೆ

ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಸಂಸ್ಕಾರಗೊಂಡು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಗೊಂಡ ಈ ಬೌದ್ಧಿಕತೆಯ ಹೊನಲು ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಬೃಹತ್ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನೇ ಧಾರೆಯೆರೆದಿದೆ; ಎಲ್ಲರ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಲಗ್ಗೆ ಹಾಕಿ ಜಗ್ಗನೆ ಮಿಂಚಿ ಕಣ್‌ಸೆಳೆದಿದೆ.

ಬೀಸುವಾಗ, ಕುಟ್ಟುವಾಗ, ನಾಟಿಮಾಡುವಾಗ, ಕಳೆ ಕೀಳುವಾಗ, ಕೊಯಿಲು ಮಾಡುವಾಗ, ಒಕ್ಕಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಬೇಸರ ನೀಗಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ವಿದ್ವತ್ತಿನ ಹೊನಲು ಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಸಹಜವಾಗೇ ಅಪ್ರಯತ್ನಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೇ ದಿನನಿತ್ಯದ ಬದುಕನ್ನು ಹಸನುಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಸೃಷ್ಟಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ಈ ಪ್ರತಿಭಾ ಚಮತ್ಕಾರ ಹೊಮ್ಮಿಬಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಭಾಷೆಯ ಚಮತ್ಕಾರ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲೂ ತನ್ನ ಹರಹನ್ನು ಚಾಚಿಕೊಂಡಿದೆ. ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಧಾನ ಚಾತುರ್ಯ ಅಕ್ಷರ, ಪದ, ಉತ್ತರಗಳ ಮೂಲಕ ಜನಪದರ ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿರುವಂತಹದು.

ಚಮತ್ಕಾರ ಎಂದರೆ ಚಾತುರ್ಯ. ಕೌಶಲ, ಬೌದ್ಧಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಎನ್ನಬಹುದು. ಹಾಸ್ಯ, ವಿನೋದ ವಿಡಂಬನೆ, ಮನರಂಜನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ. ಭಾಷಾಚಮತ್ಕಾರ ಎಂದರೆ ಭಾಷೆಯೊಳಗಿನ ಚಾತುರ್ಯ, ಕೌಶಲ, ಬೌದ್ಧಿಕ ಕಸರತ್ತಿನ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿದೆ; ಮಾತಿನ ಮೋಡಿಯಲ್ಲೇ ಚಕಿತಗೊಳಿಸುವ ಮನರಂಜನಾತ್ಮಕ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಭಾಷಾಚಮತ್ಕಾರಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನಪದ ಕಥೆ, ಒಗಟು, ಗಾದೆ, ಗಣಿತ ಈ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಮುಂದುವರಿದ ಭಾಗವಾಗಿವೆ.

ಭಾಷಾ ಚಮತ್ಕಾರಗಳ ವಸ್ತು ಇಂಥದೇ ಎನ್ನಬೇಕಿಲ್ಲ. ಪೌರಾಣಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮೊದಲಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಹರಹನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಜನಪದರು ತಮ್ಮ ಜೀವನಾನುಭವದ ಘಟನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಚಮತ್ಕಾರಿಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಿಗೂಢಾರ್ಥದ ಮೂಲಕ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಚತಂತ್ರದ ಕತೆಗಳು, ತೆನಾಲಿರಾಮಕೃಷ್ಣ, ಅಕ್ಬರ್–ಬೀರಬಲ್ಲರ ಕತೆಗಳು ಭಾಷಾ ಚಮತ್ಕಾರಗಳ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿವೆ. ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪ್ರವೀಣರಾದ ಪುರಾಣ ಪಂಡಿತರ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಪೌರಾಣಿಕ, ಮಹಾಭಾರತ, ಭಾಗವತಗಳ ವಸ್ತು ಕಾವ್ಯಾತ್ಮಕ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರ, ಪದ, ಉಕ್ತಿಗಳ ಚಮತ್ಕಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ದನ ಕಾಯುವ ಹುಡುಗ–ಹುಡುಗಿಯರಲ್ಲಿ, ಹೊಲಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ಹೆಂಗಸು–ಗಂಡಸರಲ್ಲಿ, ಹಳ್ಳಿಗರಲ್ಲೇ ವಿನೋದ ತುಂಬಿ ರಂಚಿಸುವ ಬೌದ್ಧಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಷಾ ಚಮತ್ಕಾರಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ಇಂದಿಗೂ ಚಮತ್ಕಾರಯುತವಾಗಿ ಉಳಿದುಬಂದಿವೆ.

ಒಗಟು, ಒಡಪು, ಗಣಿತ, ಗಾದೆಗಳ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಭಾಷಾಪ್ರಯೋಗದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಣ್ಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಸವಾಲು ಹಾಕುವುದು, ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಬೆಳೆಸುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿ, ಪ್ರಚೋದಿಸಿ, ಚೂಪುಗೊಳಿಸಿ,

ವಾಕ್‌ಚಾತುರ್ಯದ ಜಾಣ್ಮೆಗೆ ಪುಟವಿಕ್ಕಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಇವುಗಳ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಭಾಷಾಚಮತ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಹಿನ್ನೆಲೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಹಲವು ಬಗೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ 1. ಅಕ್ಷರ ಚಮತ್ಕಾರ 2.ಪದಚಮತ್ಕಾರ 3. ಉಕ್ತಿ ಚಮತ್ಕಾರಗಳೇ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ಅರ್ಥ, ಧ್ವನಿ, ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಭಾಷೆಯ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಚಮತ್ಕಾರಗಳು ಒಗಟು ಚಮತ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ, ಒಗಟುಕಥಾ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ, ಸಂಭಾಷಣಾ ಒಗಟು ಚಮತ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ, ಗಣಿತಾತ್ಮಕ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ, ಗಣಿತಾತ್ಮಕ ಒಗಟು ಚಮತ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ, ಚುಟುಕು ಲೆಕ್ಕ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ, ಪತ್ರ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ, ಒಂದೇ ಮಾತಿನ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ, ಗಾದೆ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ, ಹಾಗೆ ಇನ್ನೂ ಹಲಬಗೆಯ ಸಮಯ ಜಾಣ್ಮೆಯ ಚಮತ್ಕಾರದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ, ಒಂದಲ್ಲಾ ಒಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತು, ಕತೆ, ಹಾಡು, ಚಮತ್ಕಾರ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಷಾ ಚಮತ್ಕಾರಗಳ ಸೊಗಡು, ಸೊಡರು, ಸೊಗಸು ಅಡಗಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಅಕ್ಷರ ಚಮತ್ಕಾರಗಳು

ಅಕ್ಷರ ಚಮತ್ಕಾರ ಎಂದಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಗಳ ಬಳಕೆಯ ಚಾತುರ್ಯ, ಚಮತ್ಕಾರ, ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಉದಾ : "ಒಬ್ಬ ಬುದ್ಧಿವಂತನಿಗೂ ಒಬ್ಬ ಹಳ್ಳಿಯವನಿಗೂ ಒಂದ್ ಸಾರಿ ವಾದ ಬಿತ್ತು. ಹಳ್ಳಯವ್ನು

ಕೇಳಿದ "ಕೈಮುಂದೆ ಏನೈತಿ!" ಅಂತ. ಅವಗ ಅವನು, ಬುದ್ದಿವಂತ ಹ್ಯಂಗೆ ಉತ್ರ ಕೊಟ್ಟ? ಕೈಮುಂದೆ ಏನೈತಿ?"

ನಮ್ಮ ಕೈಮುಂದೆ ಇರುವುದನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ದಡ್ಡನೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ತಡವೇನಲ್ಲ. ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಅದೂ ಕಾಗುಣಿತ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಬುದ್ಧಿವಂತ ಹೇಳಲಿಕ್ಕಾಗದೆ ಸೋತಾಗ ಹಳ್ಳಿಯವನೇ 'ಕೈ ಮುಂದೆ ಕೊ' ಎಂದೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಕಾಗುಣಿತದ ಅಕ್ಷರ ಕ ಕಾ ಕಿ ಕೀ ಕು ಕೂ ಕೃ ಕೆ ಕೇ ಕೈ – 'ಕೊ'.

ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಹಳ್ಳಿಯವ 'ಕೈ' ನಲ್ಲಿ ಐವತ್ತು ತೆಗೆದ್ರೆ ಇನ್ನೇನು ಉಳಿಯಿತು? ಅಂತ ಕೇಳ್ತಾನೆ. ಆಗಲೂ ಕೊಡುವ ಉತ್ತರ ಜಾಣತನದ್ದಾಗಿರಬೇಕು ತಾನೇ? 'ಕೈ' ಎಂಬ ಅಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಕ್ಷರ 'ೈ' ತೆಗೆದಾಗ ಉಳಿಯುವುದು 'ಕೆ' ತಾನೆ?

ಹಳ್ಳಿಗ ಅಕ್ಷರಜ್ಞಾನ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ ಎಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅವನಿಗೆ ಅಕ್ಷರಗಳ ಚೆಲ್ಲಾಟದಲ್ಲೇ ಖುಷಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಬೇಕಾದರೂ ಅವನು ತನ್ನ ಮಾತಿನ ಚಾಟಿಯನ್ನು ಬೀಸಬಲ್ಲ. ಚಕ್ಕನೆ "ಆರ್ಗ್ಗಾ ಮೂರ್ಗ್ಗಾ ಮಠದೈಯ್ಗ್ಗ ಆರತಿ ಎತ್ತಿರಿ. ಇದನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳ್ತೀರಾ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಯೋಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ, ಎಂಥವರಿಗೂ ಕೂಡ ಹಳ್ಳಿಗರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ದಂಗುಬಡಿಸುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರ : (ಆರು) ಗ ಗ ಗ ಗ ಗ ಗ (ಮೂರು) ಗ ಗ ಗ ಮಠದ ಸ್ವಾಮಿಗೆ (ಆರು) ತಿ ತಿ ತಿ ತಿ ತಿ ತಿ ಎತ್ತಿರಿ.

ಹೀಗೆ ಅಕ್ಷರ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಎಣೆಯಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೊಡಬಹುದು. "ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿನಸಿದ್ರಾಮ", "ಗಿರಿಬಸಕನ ಕಸಬರಿಗಿ", "ಅರ್ಧಚಂದ್ರನಂಗೆ ಆಕಾರುಂಟು, ಮುತ್ತು ಕೊಟ್ಟರೆ ಮುಕುಳಿ ಗದ್ದಲಿಸುತ್ತೆ, ಹಾಗಾದ್ರೆ ಅಕ್ಷರ ನೀವೆ ಹುಡುಕಿ ಹೇಳ್ತೀರಾ?" ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅಕ್ಷರಗಳ ಚಮತ್ಕಾರ ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಭಿನ್ನತೆಯ ರೂಪವನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಪದ ಚಮತ್ಕಾರಗಳು

ಅಕ್ಷರ ಅಕ್ಷರ ಸೇರಿದರೆ ಪದ. ಪದ ಪದಗಳು ಸೇರಿದರೆ ವಾಕ್ಯ. ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಪದಗಳ ಚಮತ್ಕಾರ ಇಡೀ ಸಂದರ್ಭದ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಪದದೊಳಗಿನ ನಿಗೂಢತೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿನ ಹಾಸ್ಯ, ವಿನೋದ, ವ್ಯಂಗ್ಯ, ವಿಡಂಬನೆ, ಒಗಟಿನಂಶ ನಮಗೆ ದಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಉದಾಹರಣೆ ಗಮನಿಸಿ :

"ಒಬ್ಬ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಕನಿ ನೋಡಕೆ" ಅಂದ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಹೇಳಿದ: "ಇಲ್ಲೆ ಮೈಸೂರು ತೋರುಸ್ತೀನಿ ಬಾ" ಅಂದ. "ಹೂ ಹಾಗಾದ್ರೆ ತೋರಿಸು" ಅಂದ. ಹಾಗಾದರೆ ಹೇಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕು?

ಇಲ್ಲಿ "ಮೈಸೂರು" ಪದದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಬಹಳ ನಿಗೂಢ. ಬಿಡಿಸಿ ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ "ಮೈಸೂರು" ನೋಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಇವರಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ದೂರವೇನೊ ಸರಿ. ಹಾಗಾದರೆ

ಇದ್ದಲ್ಲೇ ಮೈಸೂರು ತೋರಿಸುವುದೆಂದರೇನು? ಜಾಣ ಚಮತ್ಕಾರಿಗನ ಕೌಶಲ್ಯವೇ ಇಲ್ಲಿ ಬೇರೆ. ಇದ್ದ ಜಾಗದಲ್ಲೆ ಅಂದರೆ ಅವರು ಮನೆಯ ಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಆಗ ಮೈಸೂರು ತೋರಿಸಬೇಕಾರೆ ತನ್ನ 'ಮೈ' ಯನ್ನು 'ಮೈ' ಎಂದು, ಅಲ್ಲೆ ಮನೆಯ ಮುಂಭಾಗದ ಸೂರ (ಅಂಚು)ನ್ನು 'ಸೂರು' ಎಂದು, "ಇದೆಯಪ್ಪ ಮೈಸೂರು" ಎನ್ನುವಾಗ, ಎಂತಹ ಜಾಣನೂ ಕೂಡ ಅವನ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ವಿಸ್ಮಯಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಕಲ್ಕತ್ತ (ಕಲ್ಲು+ಕತ್ತ(ಹಗ್ಗ), ಬೊಂಬಾಯಿ (ಬೊಂಬು (ಬಿದಿರು)+ಬಾಯಿ) ಗಳನ್ನು ಇದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಚಾಣಾಕ್ಷತನದ ಮಾತಿನ ಪದಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಹಳ್ಳಿಗ ತೋರಿಸಬಲ್ಲವನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಮಾತು ಬಲ್ಲವ ಜಯಿಸಬಲ್ಲ, ಚಮತ್ಕಾರ ತಿಳಿದವ ಚಾತುರ್ಯ ತೋರಬಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಅವನ ಎದೆಯಾಳದಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಪದ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಕೊನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. "ಕಪ್ಪು ತುಂಬಾ ಚಾ ಕುಡಿತೀಯ"? ಅಂತಾನೆ. ಕಪ್ಪಿನ ತುಂಬಾ ಕುಡಿಯದೆ ಕಪ್ಪನ್ನು ಸುತ್ತಿಸುತ್ತಾ ಅದರ ಕಂಠದ ಸುತ್ತಲೂ ಬಾಯಿ ಹಾಕಿ ಕುಡಿಯವುದು ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಯಾರಿಗೆ, ಹೇಗೆ ಹೊಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ? ಇನ್ನು "ಬೆಂಡೆಕಾಯಿ ಬಿತ್ತಿ ಅವರೆ ಕಾಯಿ ಕೀಳ್ಬೇಕು" ಸಾಧ್ಯವೆ ಉತ್ತರಿಸಲು? ಏಕಿಲ್ಲ – ಎಂದಾಗ ಬೆಂಡೆ ಕಾಯಿ ಬೀಜವನ್ನು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಊಳಿರು (ಹಾಕಿರು)ತ್ತಾರೋ ಅವರೇ, ಅದು ಗಿಡವಾಗಿ ಬೆಂಡೆಕಾಯಿ ಬಿಟ್ಟಾಗ, ಕೀಳುವುದು ಸಾಧ್ಯತಾನೆ? 'ಅಡಿಕೆ ಎಲೆ' ತಿನ್ನಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಣಕಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಎಲೆ ಎರಡನ್ನು ತಿನ್ನುವುದು ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ. ಅಡಿಕೆಮರದ ಎಲೆ ತಿನ್ನಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು.

'ಹತ್ತೆಲೆ' ಹರಕಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಪಂಥ ಕಟ್ಟಿ ಹೋಗಿ ಹತ್ತು ಎಲೆಗಳನ್ನು ಹರಿದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ? ಇದರ ಅರ್ಥವೇ ಬೇರೆ. ಮರವನ್ನು ಹತ್ತಿ ಎಲೆಯನ್ನು ಹರಿದುಕೊಂಡು ಎಣಿಸುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗದೆ (ಒಂದೇ ಎಲೆ ಆಗಬಹುದು) ತರುವುದು. "ಕಂಟಿ ಮ್ಯಾಲ್ಹಾಸಿ" ಹೋಗಿ ಕಲ್ಲಂಗಡಿ ಹಣ್ಣು ತರಬೇಕು – ಎಂದು ಬಾಜಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮುಳ್ಳು ಕಂಟಿಯ ಮೇಲಿನಿಂದ ಹಾರಿಹೋಗಿ ಹಣ್ಣು ತರುವುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ತನ್ನ ಮೈಮೇಲೆ ಟೊವೆಲ್ಲು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮುಳ್ಳುಕಂಟಿಯ ಮೇಲೆ ಹಾಸಿ ಹೋಗಿ (ಹೇಗಾದರೂ) ಹಣ್ಣನ್ನು ತರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಪದಚಮತ್ಕಾರಗಳ ಚಾತುರ್ಯಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಮಾತು ಮಾತಿಗೂ ಬೆಲೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಸೋಲು ಗೆಲುವುಗಳ ಪಂದ್ಯವನ್ನೊಡ್ಡುತ್ತಾ ಮುನ್ನಡೆವ ಈ ಜಾಣ ಚಮತ್ಕಾರಿಗನ ಭಾಷಾ ಚಾತುರ್ಯ ನಿಜಕ್ಕೂ ರಂಜನೀಯವಾದುದು.

ಉಕ್ತಿ ಚಮತ್ಕಾರಗಳು

ಇಡೀ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿನ ಅಕ್ಷರ, ಪದ, ವಾಕ್ಯ ಕೂಡ ಭಾಷಾ ಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಭಾಷಾ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯವುಳ್ಳವನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿನ ಸೊಗಡು ಎಂಥವರನ್ನೂ ಕ್ಷಣಕಾಲವೇಕೆ, ದೀರ್ಘ ಸಮಯದವರೆಗೂ ಚಿಂತನೆಗೆ ಹಚ್ಚಬಲ್ಲವು. ಇಲ್ಲಿನ ವಸ್ತು ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೊಡ್ಡುವುದಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಹಳ್ಳಿಗರಲ್ಲಿರುವ ಪುರಾಣ ಪಂಡಿತರನ್ನು ನಾವು ಜನಪದರೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ನೆಲೆ ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಪುರಾಣ, ಭಾಗವತ, ಮಹಾಭಾರತ, ರಾಮಾಯಣ, ಮೊದಲಾದ

ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಕಥಾರೂಪಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಕಾವ್ಯಾತ್ಮಕ ಭಾಷೆಯ ಚಾತುರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಕ್ತಿ ಚಮತ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಇಲ್ಲಿನ ಜನಪದರ ಬುದ್ಧಕೌಶಲ ಮೆಚ್ಚುವಂತಹುದು. ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಶಿಷ್ಟತೆಯ ಛಾಯೆ ಎದ್ದು ಕಂಡರೂ ಇವುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಕೂಡ ಜನಪದರ ಸಮೂಹದಿಂದಲೇ ಬಂದದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಲಾಗದು.

"ವಿರಾಟರಾಯನ ಹೆಂಡತಿ ತಮ್ಮನ ವೈರಿಯ ಅಣ್ಣನ ಅಪ್ಪನ ವಾಹನಯಾವುದು?"

ಉತ್ತರ : ಕೋಣ. ಇದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ಬಿಡಿಸುತ್ತಾ ಹೋದ ಹಾಗೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಬಂಧದ ಮೂಲ ಪರಿಚಯ ನಮಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿನ ಹಲವಾರು ಹೆಸರುಗಳು ಸಂಬಂಧಿ ಸೂಚಿತ ಪದಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲೇ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿವೆ. ವಿರಾಟರಾಯನ ಹೆಂಡತಿ ತಮ್ಮ ಕೀಚಕ, ಇವನ ವೈರಿ ಭೀಮ, ಭೀಮನ ಅಣ್ಣ ಧರ್ಮರಾಯ, ಇವರ ಅಪ್ಪ ಯಮ, ಯಮನ ವಾಹನ ಕೋಣ.

"ಹರನ ಹಾರನ ಆಹಾರನ ಸುತನ ಸ್ವಾಮಿಯ ಅನುಜನ ವೈರಿ ಯಾರು?

ಉತ್ತರ : ಇಂದ್ರಜಿತ್.

"ಭಾನುಹಳ್ಳಿ ಸೋಮನಗೌಡರ ಮಗಳು
ಬುದ್ಧಿಕಲಿಯಲು ಗುರು ಮಠಕ್ಕೆ ಸೇರಿ
ಶುಕ (ಶುಖ) ಪಟ್ಟು ಶನಿಯಾದಳು"

ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಒಂದೊಂದು ಪದದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ವಾರಗಳ ಹೆಸರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಇಡೀ ವಾಕ್ಯವೇ ಉಕ್ತಿ ಚಮತ್ಕಾರವೆನಿಸಿದೆ. ಈ ಉದಾಹರಣೆ ನೋಡಿ : "ರಸವೈಪುರಿ ತ್ರಿಕಾಂಚ ಪಾಶಾಲ ವಿನಾಕಾ ಉಮಾ ಮಹೇಶ್ವರ ರಕ್ಷಿಸೊ ನಮ್ಮನು" ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಕ್ಷರ ಕೂಡ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅವರ ಸಂಸಾರದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಹೀಗೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ:

ರಜತಾದ್ರಿ । ಸತ್ಯಲೋಕ । ವೈಕುಂಠಗಳಿಗೆ ಒಡೆಯರಾದ (ರಸವೈಪುರಿ)
ತ್ರಿಶೂಲ । ಖಡ್ಗ । ಚಕ್ರಧಾರಿಗಳಾದ (ತ್ರಿಕಾಂಚ)
ಪಾರ್ವತಿ । ಶಾರದೆ । ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯರುಗಳಾದ (ಪಾಶಾಲ)
ವಿಘ್ನೇಶ್ವರ । ನಾರದ । ಕಾಮರಿಗೆ ತಂದೆಯವರಾದ (ವಿನಾಕ)
ಶಿವ । ಬ್ರಹ್ಮ । ವಿಷ್ಣು ಪರಮಾತ್ಮರೆ...

ಇಂತಹ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಳ್ಳಿಗರಿಗೆ ಬರಲಾರದೆಂಬುದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ಪುರಾಣ ಪಂಡಿತರ ಬತ್ತಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೆ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಜನರಿಗಿಂತ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಚಾತುರ್ಯವುಳ್ಳವರಿಂದ ಇವುಗಳು ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ.

ಒಗಟು ಚಮತ್ಕಾರಗಳು

ಒಗಟಿನ ಮೂಲಕ ಭಾಷೆಯ ಚಮತ್ಕಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಕೇಳುಗರಿಗೆ ಕೇವಲ ಒಗಟಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಅಲ್ಲಿ

ಬಳಸಿರುವ ಭಾಷೆಯ ಚಾತುರ್ಯ ಬಹಳ ನಿಗೂಢವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅರ್ಥವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿನ ಜಾಣ್ಮೆಯ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ.

"ಊಟಮಾಡಿದೂಟ ಮತ್ತೊಂದ್ ಸಾರಿ ಸಿಕ್ಕಲ್ಲ
ಇದೆಂಥ ಊಟಾಂತ ಹೇಳ್ತೀರಾ, ನೀವೆಲ್ಲಾ?"

ಇಲ್ಲಿನ ಒಗಟು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ 'ಊಟ ಮಾಡಿದೂಟ' ಪದದಲ್ಲಿನ ಅರ್ಥ ಚಮತ್ಕಾರ ತುಸು ಯೋಚಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಎದೆಯಹಾಲು ಊಟ. ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾ :

ಕಲ್ಲಕ್ಕ ಮಲ್ಲಕ್ಕ ಗುದ್ದಾಡ್ತಿದ್ರು
ಬಲ್ಲಕ್ಕ ಬಂದು ಬಿಡಿಸೋದ್ಲು
ಇವರ್‍ಯಾರೂಂತ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ರೆ
ನನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳ್ತೀರಾ, ನೋಡೋಣ?

'ಕಲ್ಲಕ್ಕ', 'ಮಲ್ಲಕ್ಕ', 'ಬಲ್ಲಕ್ಕ' ಪದಗಳಲ್ಲಿನ ನಿಗೂಡಾರ್ಥ ಪ್ರಾಸದ ಸೊಗಡಿನೊಂದಿಗೆ ರಂಜಿಸುತ್ತಾ ಬೀಗ, ಬೀಗದ ಕೈಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೊರಗೆಡುವುತ್ತದೆ.

ಕೊಟ್ಟು ಬಂಜೆ । ಕೊಡುದ್ ಬಂಜೆ ।
ಹುಟ್ಟು ಬಂಜೆ । ಅಂದ್ರೆ ಯಾರ್‍ಯಾರು ?

ಇಲ್ಲಿರುವ 'ಕೊಟ್ಟು', 'ಕೊಡುದ್', 'ಹುಟ್ಟು' ಪದಗಳ ಹಿಂದಿನ ಅರ್ಥ ಬೇರೆ ಬೇರೆ. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದವರು ಕೊಡದೆ, ಮಕ್ಕಳೇ ಇಲ್ಲದವರು ಹುಟ್ಟು ಬಂಜೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ

ಒಗಟು ಚಮತ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ, ಭಾಷಾ ಪ್ರಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ರಂಜಿಸಬಲ್ಲದು; ಚಿಂತನೆಗೆ ಹಚ್ಚಬಲ್ಲದು.

ಒಗಟು ಕಥಾ ಚಮತ್ಕಾರಗಳು

ಒಗಟಿನ ರೂಪ ಬೆಳೆದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಕಥನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡು, ಮಾತಿನ ಚಮತ್ಕಾರದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದು, ಬಳಸುವ ಒಂದೊಂದು ಪದ, ಅಕ್ಷರ, ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ನಿಗೂಢಾರ್ಥವನ್ನು ತುಂಬಿ ಎಂತಹ ಪಾಂಡಿತ್ಯವುಳ್ಳವರನ್ನೂ ಕ್ಷಣಕಾಲ ದಂಗುಬಡಿಸಿ ಸೋಲು ಗೆಲುವುಗಳ ಅಹಂ ಅನ್ನು ದೂರಗೊಳಿಸಿ ಶರಣಾಗುವ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಈ ಉದಾಹರಣೆ ನೋಡಿ :

"ಒಬ್ಬ ಸಾಧು ದೇಶದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಂಡಿತ್ರುನೆಲ್ಲ ಗೆದ್ದು ಆನೆಮ್ಯಾಲೆ ಕಥೆ ಪುರಾಣದ ಪುಸ್ತಕ್ಕಾನೆಲ್ಲ ಹೇರ್ಕೊಂಡು, ಬರ್ತಾ ಇದ್ದ. ಬರ್ತಾಯಿರ್ಬೇಕರೆ ಊರ್ಮಗ್ಲಾಗೆ ಕಣ. ಕಣದ್ಹತ್ರ ಹೋಗ್ಬೇಕರೆ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಜ್ವಾಳ ತೂರ್ತಾ ಇದ್ದ. ಅಲ್ಲೆ ಎಮ್ಮೆ ಕಾಯ್ತಾ ಇದ್ದ ಅವ್ನ ಮಗಳು ಹೋಗೊ ಸ್ವಾಮಿಗಳ್ನೋಡಿ "ಬರ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳ" ಅಂತ ಕರೀತು. ಅಡಿಕ್ಕಾಸಲು ಏನೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪನ ಕೈಯಾಳ ಮೊರ ತಂದಿಟ್ಟು ಕುತಗಳ್ರೀಂತು. ಕುತಗಂದಾಗ 'ಸ್ವಾಮಿ ಆಗೊಮ್ಮೆ ಈಗೊಮ್ಮೆ ಏನ್ ಹೇಳ್ರಿ' ಂತು. ಆ ಸಾಧು ಯೋಚ್ನೆ ಮಾಡ್ದ. ಎಷ್ಟ್ ಯೋಚ್ನೆ ಮಾಡದ್ರೂ ಹೊಳಿವಲ್ದು. ಪುರಾಣನೆಲ್ಲ ತಗ್ದು ತಿರುವಿ ತಿರುವಿ ಹಾಕ್ದ. ಎಲ್ಲೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. 'ನಾನ್ ಎಂತೆಂತೋರ್ನೋ ಸೋಲಿಸ್ದೆ ಕಣವ್ವ, ನಿನ್ನ

ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಉತ್ರ ಹೇಳಕ್ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನೀನೆ ಹೇಳವ್ವಾ' ಂದ್ರು. ಆಗ ಹೆಣ್ ಮಗ್ಳು ಹೇಳಿದ್ಲು: ಏನು?"

ದನಕಾಯುವ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಿಗೆ ಇದೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆ. ಅವಳಿಗೆ ಒಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನದ ಅಳತೆಗೋಲಿನಿಂದ ನೋಡಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿದೆ. ಅವಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದೆಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಪಾಂಡಿತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಆಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆ ತೋರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲು ಎದುರಾಗಿದೆ. ಬಿಡಿಸಲು ತೋಚುತ್ತಿಲ್ಲ; ಹೊಳೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ; ಅವಳಿಗೆ ಶರಣಾಗದೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಯಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಆ ಹುಡುಗಿ ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳಿದಾಗ ಪಂಡಿತನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ, ಮುಜುಗರ, ಸಂಕೋಚಗಳಾಗುವುದು ಸಹಜ. ಉತ್ತರ ಹೀಗಿದೆ : 'ಆಗೊಮ್ಮೆ' ಅಂದ್ರೆ ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಕೂಸಿದ್ದಾಗ ಮರ್ಾದೆ ಹಾಕಿದ್ರು. ಈಗ್ಲೂ (ಈಗೊಮ್ಮೆ) ಅದೇ ಮರ್ಾದೆ ಕುಂತುದೀರಿ ಅಂತ ಇಂಗ್ಡಿಸೇಳ್ತು. ಅವಾಗ ಸಾಧು ತಾನ್ ಗೆದ್ದು ತಂದುದ್ನೆಲ್ಲ ಆ ಹುಡ್ಗಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ. ಆ ಹುಡ್ಗಿ ನಾಕ್ ಮೊರ ಜ್ಞಾಳಾನ ರಾಸಿಂದ ತಗ್ದ್ ಕೊಡ್ತು".

ಹೀಗೆ ಒಗಟು ಕಥಾ ಚಮತ್ಕಾರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಕೊರತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಕಥೆಯ ಜೊತೆಗೆ ರಂಜನೆ ನೀಡುವ ನೆವದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ.

ಸಂಭಾಷಣಾ ಒಗಟು ಚಮತ್ಕಾರಗಳು

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಒಗಟು ಹೇಳಿ, ಒಗಟು ಕತೆ ಹೇಳಿ ಹಲವರ ಬುದ್ಧಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಒಗಟು, ಒಗಟು ಕತೆ ಹೇಳಿ ಸವಾಲು ಹಾಕುವಂತವನಾದರೆ? ಇಬ್ಬರ ಮಾತೂ ಕೂಡ ಸಂಭಾಷಣಾತ್ಮಕ ಒಗಟು ಚಮತ್ಕಾರಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲುದು ತಾನೆ? ಇಬ್ಬರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯ ಪ್ರಯೋಗ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಕತೆಯ ಒಳಗೇ ಸಂಭಾಷಣಾ ಒಗಟು ಚಮತ್ಕಾರಗಳು ಪ್ರಶ್ನೆ ಉತ್ತರಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟು ಕೊನೆಗೆ ಎರಡನ್ನೂ ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳುವ ಪ್ರಸಂಗ ತಲೆದೂರುತ್ತದೆ. ಈ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ:

"ಒಂದು ಮನೆಯಾಗೆ ಇಬ್ರು ಗಂಡ ಹೇಣ್ತಿ ಇದ್ರು. ಗಂಡ ಹೊತ್ತಾರೆ ಎದ್ದು ಕೂಡ್ಲೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದ. ಹೆಣ್ತಿ ಮನೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸ್ಯೆತೆ ಅಂತ ಇದ್ಲು. ತಾಸೊತ್ತು ಆಗತ್ಲು ಗಂಡಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸ್ದಿತ್ತು, ಬಂದ. ಬಂದೋನು ಹೇಣ್ತಿ ಕುಟಾಗೆ ಹೇಳಿದ :

"ತಾಟಗಿತ್ತಿ ಕುಟಾಗ ತಾಟಾಡಿ ಬಂದೇನಿ ತಾರೆ ಹುಡುಗಿ ನೀರ"
ಅಂತಂದು ಉಣ್ಣಾಕೆ ಕೇಳಿದ. ಅಕ್ಕೇನೂ –

"ಗಂಜಿ ಹುಡುಗನ್ನ ಕುಟಾಗ ಗುಂಜಾಡಿ ಬಂದೇನಿ ತಂದಿಲ್ಲ ಹೋಗೊ ನೀರ"

ಅಂತಂದು ತನಿಗೂ ಸಾಕಾಗೇತೇಂತ ಹೇಳಿದ್ಲು. ಹಾಗಾದ್ರೆ ಇವರು ಹಿಂಗೆ ಹೇಳಿದ್ರ ಅರ್ಥ ಏನೇನು?

ಒಬ್ಬರ ಒಗಟಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಒಗಟಿನಲ್ಲೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ, ಉತ್ತರಿಸುವ ಚಮತ್ಕಾರ ಇಲ್ಲಿದೆ. 'ತಾಟಗಿತ್ತಿ' 'ಗಂಜಿ ಹುಡುಗ' ಎಂಬ ಸಂಕೇತಗಳ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಚಮತ್ಕಾರಯುತವಾಗಿ ಒಗಟಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ, ಕ್ಷಣಕಾಲ ಯೋಚನೆಗೆ ಹಚ್ಚಲಾಗಿದೆ. ತಾಟಗಿತ್ತಿ ಅಂದರೆ ಅಡಿಕೆಮರ. ಗಂಜಿ ಹುಡುಗ ಅಂದರೆ ಮೊಸರು ಕಡೆಯುವ ಕಡಗಲ್ಲು. ಅವನು ಒಂದು ಅಡಿಕೆ ಮರದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಅಡಿಕೆ ಮರಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಹಾರಿ ಅಡಿಕೆ ಹರಿದು ಸುಸ್ತಾಗಿ ಬಂದು ನೀರು ಕೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇವಳು ಮೊಸರು ಕಡೆದು ಕಡೆದು ಸುಸ್ತಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ನೀರು ತಂದಿಲ್ಲ ಎಂದಿದ್ದಾಳೆ. ಇಂತಹ ಚಮತ್ಕಾರದ ಸಂಭಾಷಣ ಒಗಟುಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಹೇಳುವವರು ಇವನ್ನು ಕಥಾರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಚುಟುಕು ರೂಪದ ಒಗಟು ಚಮತ್ಕಾರದಲ್ಲಾದರೂ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ನೀಡುವ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಚಾತುರ್ಯದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಂಭಾಷಣೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿ:

1. ಅತ್ತೆ : ಕರಕಟ್ಟಿದೆ ಹುಲ್ಲು ಹಾಕಿದೆ, ಕರ ಯಾಕೆ ಹುಲ್ಲು ಮೇಯ್ತಾ ಇಲ್ಲ?

ಅಳಿಯ : ಮೋಡ ಕಟ್ಟಿದೆ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿದೆ, ಮಳೆ ಯಾಕೆ ಆಗ್ತಾ ಇಲ್ಲ?

ಉತ್ತರ : ಊಟಕ್ಕೆ ನೀಡಿದೆ, ಊಟ ಯಾಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ?

ತುಪ್ಪ ಇದ್ದರೂ ಯಾಕೆ ಬಿಡ್ತಾ ಇಲ್ಲ?

2. ದಾರಿಕಾರ : ಉಡಿಮ್ಯಾಲೆ ಉಡಿಕಟ್ಟಿರೋ ಜಾಣೆ
ಉಡುಗಣಿಗ್ಹೋಗೊ ದಾರ್‍ಯಾವ್ದು?

ಹೆಂಗಸು : ಹೂಮ್ಯಾಲೆ ಹೂ ಮುಡ್ಕೋ ಜಾಣ
ನೀ ಯಾವ ದಾರ್‍ಯಾಗ ಹೋಗ್ತಿದಿಯೋ ಅದೇ
ಹೋಗೊ ಕೋಣ!

ಅವಳು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬಸಿರು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಮಂಕರಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕೂರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಳು ಬಿತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಅವನು ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅವಳ ಮೇಲೆ ಮನಸಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅವಳು ಅದಕೆ ತಕ್ಕನಾಗೆ ಉತ್ತಿರಿಸಿದ್ದಾಳೆ.

ಗಣಿತಾತ್ಮಕ ಚಮತ್ಕಾರಗಳು

ಗಣಿತದ ರೂಪವನ್ನು ಒಗಟು ಮಾತಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಗಣಿತಾತ್ಮಕ ಚಮತ್ಕಾರಗಳು ಚಮತ್ಕಾರಿ ಲೆಕ್ಕವಂತರಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಶಿಷ್ಟ ಕವಿಗಳು ಇಂತಹ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಾವ್ಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿ ಜನಪದರಿಗೂ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಜನಪದರ ಗಣಿತವನ್ನು ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಮೂಲಕ ಉಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಶಿಷ್ಟ ಕವಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರುವಂತಿದೆ. ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ಇಂತಹ ಉದಾಹರಣೆಗು ಪಾಂಡಿತ್ಯವುಳ್ಳ ಪಂಡಿತರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಸಾಗಿಬಂದಿರುವುದು ಸತ್ಯ.

ಉದಾ : ಒಂದೆರಡು ಮೂರ್‍ನಾಕು
ಸಂದೀಲ್ಯೆದಾರೇಳು
ಇದನ್ನು ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದರಿಂದ
ನಿಶ್ಶೇಷವಾಗಿ ಭಾಗಿಸಿ.

ಭಾಗಾಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಉತ್ತರ : ಏಳು ನಾಕಾರು ಮುಂದೊಬ್ಬತ್ತೇಳು. ಹೀಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಒಂದೆರಡು – 1 1
ಮೂರ್‍ನಾಕು – 3 3 3 3
ಸಂದಿಲ್ಯೆದಾರೇಳು – 6 6 6 6 6 7
ಕೂಡಿಸಿ ಬರೆದಾಗ : 1 6 1 6 3 6 3 6 3 6 3 7
ಇದನ್ನು 21 ರಿಂದ ಭಾಗಿಸಿದಾಗ
ಏಳು – 7
ನಾಕಾರು – 6 6 6 6
ಮುಂದೊಬ್ಬತ್ತೇಳು – 9 9 9 9 7
ಬರುವ ಉತ್ತರ : 7 6 9 6 9 6 9 6 9 7

ಇಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಒಗಟು ಮಾತಿನ ಚಮತ್ಕಾರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಡಲಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮತರವಾದ ಸೂತ್ರದ ಹೊಳಹನ್ನು ಬಲ್ಲವರು ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಪುಣರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ವ್ಯವಹಾರಿಕವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಚಮತ್ಕಾರ ಲೆಕ್ಕಗಳಿಗೆ

ಪ್ರೇರಣೆ ಒದಗಿಸಲೂ ಬಹುದು. ಅದೇ ಮನರಂಜನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಾಗ ಚುಟುಕು ಲೆಕ್ಕದ ಗಣಿತಾತ್ಮಕ ಒಗಟು ಮಾದರಿಗಳು ರೂಪತಾಳಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ರಂಜಿಸಬಹುದು. ಪದಗಳ ಚಮತ್ಕಾರದಲ್ಲೇ ಮೋಸಗೊಳಿಸುವ ಜಾಣ್ಮೆ ತೋರಬಹುದು.

ಗಣಿತಾತ್ಮಕ ಒಗಟು ಚಮತ್ಕಾರಗಳು

ಗಣಿತವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಗಟಿನ ರೂಪದ ಚಮತ್ಕಾರಗಳು ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಗಣಿತದ ಅಂಶವನ್ನು ಪ್ರಕಟಗೊಳಿಸುತ್ತಲೇ ಮೋಸಗೊಳಿಸುವ ಜಾಣ್ಮೆ ಇಲ್ಲಿನ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಗಣಿತ ಮತ್ತು ಒಗಟು ಇವೆರಡೂ ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಾಗಿಯೇ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಹಾಸ್ಯ, ಬುದ್ಧಿಕೌಶಲಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ.

ಉದಾ : ಕೆರೆಯಾಗೆ ಏಳೆಮ್ಮೆ
ದಡದ್ ಮ್ಯಾಲೆ ಹತ್ತೆಮ್ಮೆ
ಮನೆಯಾಗೆ ಹಿಂಡೆಮ್ಮೆ
ಹಂಗಾರೆ ಏಸೆಮ್ಮೆ?

ಇಲ್ಲಿ 'ಏಳೆಮ್ಮೆ', 'ಹತ್ತೆಮ್ಮೆ' ಮತ್ತು 'ಹಿಂಡೆಮ್ಮೆ' ಪದಗಳಲ್ಲಿನ ಅರ್ಥ ಬೇರೆ ಬೇರೆ. ಕೂಡಲೇ ಏಳು+ಹತ್ತು ಎಂದು ಕೂಡಿಸಿ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ಹೇಳಹೊರಟರೆ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ ಎಮ್ಮೆಯನ್ನು ದಡಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿಸಿ, ಮನೆಗೆ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಹಾಲುಹಿಂಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು – ಎಂದು ಹೇಳುವುದೇ ಇಲ್ಲಿನ ಅರ್ಥ. ಹೀಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ:

ಕೋಣಿಗ್ಯಾಗೆ ಒಂದು ರೊಟ್ಟಿ
ಹೆಂಚಿನ್ಯಾಗೆ ಹತ್ತು ರೊಟ್ಟಿ
ಪುಟ್ಯಾಗೆ ಆರು ರೊಟ್ಟಿ
ಹಂಗಾರೆ ಏಸುರೊಟ್ಟಿ?

ಇಲ್ಲೂ ಸಹ ಕೋಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟ (ತಟ್ಟಿದ) ರೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಬೇಯಲು ಹಾಕಿ, ನಂತರ ಆರಲು ಪುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿರುವುದು ಒಂದೇ ರೊಟ್ಟಿ. ಗಣಿತಾತ್ಮಕ ಒಗಟಿನ ಸೊಗಡು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಮೋಸಗೊಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಅರ್ಥ ಹೊಳೆದ ಕೂಡಲೆ ಭಾಷೆಯ ಚಮತ್ಕಾರದ ಅರಿವು ನಮಗಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರೂ ಕೂಡ ತಟ್ಟನೆ ಮೋಸಹೋಗದೆ, ಮನರಂಜನೆಯ ಆಸ್ವಾದಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದಲ್ಲಿ, ಇಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಯೋಚಿಸಬಹುದಾದ ಬುದ್ಧಿ ಕೌಶಲ ಚುರುಕುಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಂತಹ ಗಣಿತಾತ್ಮಕ ಒಗಟುಗಳು ರಂಜನೆ ಒದಗಿಸಬಲ್ಲವು.

ಚುಟುಕು ಲೆಕ್ಕ ಚಮತ್ಕಾರಗಳು

ಚುಟುಕು ಲೆಕ್ಕ ಚಮತ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೋಸಗೊಳಿಸುವ ಜಾಣ ಚಮತ್ಕಾರಗಳೆಂದೇ ಕರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರ ತಕ್ಷಣ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವ ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಮೋಸಹೋಗಿರುತ್ತೇವೆ; ಮೋಸಗೊಳಿಸಿರುತ್ತೇವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಮಯ ಜಾಣ್ಮೆ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ. ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಕ್ಷರ, ಪದಗಳ

ಚಮತ್ಕಾರ ಗಣಿತ ಮತ್ತು ಒಗಟಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.

ಚಾಲಿ(ಳೀ)ಸ್ ರೂಪಾಯ್‌ಕೆ ನಾಲ್ಕು
ಹಾಗಾದ್ರೆ ಒಂದುಕ್ಕೆಷ್ಟು?

ಇಲ್ಲಿ 'ಚಾಲಿಸ್' 'ಚಾಳೀಸ್' ಈ ಎರಡು ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ಬೇರೆ ಬೇರೆ. ಚಾಲಿಸ್ ಅಂದರೆ 40 (ಹಿಂದಿ). ಚಾಳೀಸ್ ಅಂದರೆ ಕನ್ನಡಕ. ಚಾಲಿಸ್ ರೂಪಾಯ್ಕೆ 4 ಅಂದಾಗ ವಸ್ತು ಯಾವುದಾದರೂ ಸರಿ 10 ರೂ.ಗೆ ಒಂದು ಎಂಬ ಅರ್ಥ. ಚಾಳೀಸ್ ರೂಪಾಯಿಗೆ 4 ಅಂದಾಗ ಕನ್ನಡಕ 25 ಪೈಸೆಗೆ ಒಂದು ಎಂದು ಅರ್ಥ.

ಮುನ್ನೂರು ರೂಪಾಯ್‌ದಾಗೆ
ನಾನೂರು ತಗೊಂಡ್ರೆ
ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಉಳೀತು?

ಇಲ್ಲಿ 'ಮುನ್ನೂರು' 'ನಾನೂರು' ಪದಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಮುನ್ನೂರರಲ್ಲಿ ನಾನೂರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಇದು ಮೊದಲ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏನೊ ಒಂದು ಚಮತ್ಕಾರ 'ನಾನೂರ' ರಲ್ಲಿದೆಯಲ್ಲವೆ? ನಾನೂರು ಎಂಬುದನ್ನು 'ನಾ – ನೂರು' ಎಂದು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ 'ಮುನ್ನೂರ'ರಲ್ಲಿ 'ನಾ – ನೂರು' ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಉಳಿಯುವುದು 'ಇನ್ನೂರು' ತಾನೆ?

ಮುದ್ದೆ ಮುರುಕಿಗೆ ಮೂರು ಅವರೆ ಕಾಳು
ಹಾಗಾದ್ರೆ ಮುದ್ದಿಗೇಸ್ ಬಿದ್ದು?

ಇಲ್ಲಿ 'ಮುದ್ದೆ ಮುರುಕು' ಪದ, ಇದರ ಅರ್ಥ ಒಂದು ಮುದ್ದೆಯಲ್ಲಿನ ಅರ್ಥ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಮುದ್ದೆ ಮುರುಕು ಎಂದು. ಅರ್ಥ ಮುದ್ದೆಗೆ 3

ಅವರೆಕಾಳು ಆದರೆ ಪೂರ್ಣ ಮುದ್ದೆಗೆ ಆರು. ಇನ್ನು ನೀವೇ ಯೋಚಿಸಿ.

1. ನಾಲ್ಕುವರೆ ಅರ್ಧದ ಎರಡರಷ್ಟು ಅಂದ್ರೆ – ಎಷ್ಟು?
2. 7–2 ಅಣೆಗೆ 4–5 ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಹಾಗಾದ್ರೆ ಒಂದಕ್ಕೆಷ್ಟು?
3. ಅಡ್ಡ ದುಡ್ಗೆ 3 ಸೇರು ಬೆಲ್ಲ ಆದ್ರೆ ನಿಮ್ಮಪ್ಪನ ಗಡ್ಡಕ್ಕೇನು ಬಿತ್ತು?

ಹೀಗೆ ಇವೆಲ್ಲ ಮೋಸದ ಚಮತ್ಕಾರಗಳು, ಕೇಳುಗನನ್ನು ತಟ್ಟನೆ ಮೋಸಗೊಳಿಸಿ, ಗೊಂದಲಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಿ, ತಕ್ಷಣ ಉತ್ತರ ಬಯಸುತ್ತಾ ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡವುಗಳು. ಇಲ್ಲಿನ ಹಾಸ್ಯ, ವಿನೋದ, ರಂಜನೆ, ಬುದ್ಧಿ ಕೌಶಲ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಚಕಿತಗೊಳಿಸಬಲ್ಲದು.

ಪತ್ರ ಚಮತ್ಕಾರ

ಜನಪದರ ಬುದ್ಧಿಕೌಶಲದ ಭಾಷಾ ಚಾತುರ್ಯದ ಪ್ರತೀಕವೆನಿಸಿದ ಗಣಿತ – ಚಮತ್ಕಾರದ ಒಂದು ಭಾಗವೇ ಪತ್ರ ಚಮತ್ಕಾರ. ಪತ್ರ ಬರೆಯುವುದು ಒಂದು ಕಲೆ ತಾನೆ? ತಂದೆ–ತಾಯಿ, ಅಣ್ಣ–ತಂಗಿ, ಮಾವ–ಅಳಿಯ, ಪ್ರಿಯ–ಪ್ರೇಯಸಿ, ಅಕ್ಕ–ತಮ್ಮ, ಗೆಳೆಯ–ಗೆಳತಿ, ಪರಿಚಯವಿರದ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯುವಾಗ ಅನುಸರಿಸುವ ಕ್ರಮ ಹಲವಾರು ಬಗೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಪತ್ರದೊಳಗಿನ ವೈವಿಧ್ಯ 2 ಬಗೆಯದು, ಒಂದು ಸರಳನೋಟಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಕ್ರಮ; ಇನ್ನೊಂದು ಸರಳವಾಗಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಗುಪ್ತವಾಗಿ, ಚಮತ್ಕಾರಯುತವಾಗಿ ಹೇಳುವ ರೀತಿ.

ಮೊದಲನೆಯದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಸಂಗತಿ. ಎರಡನೆಯದು ಅಪರೂಪ, ಸೀಮಿತ. ಜನಪದರಲ್ಲಿರುವ ಪತ್ರ ಚಮತ್ಕಾರ

ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಇದು ವಿನೋದಕ್ಕೆ, ಬುದ್ಧಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ, ಹೋಲಿಕ ಉಪಮಾದಿ ರೂಪಕಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಸ್ಥಳ, ವಸ್ತುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರೆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿಯೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವ ವಿಧಾನ ಹೊಸದು.

"ಅರಸನ ಸತಿಯ ಹಿಂದೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಜಲಜ ಮಿತ್ರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಸರ್ಪ ದಿಬ್ಬದಲ್ಲಿರುವ ರಾಧಾಸಾನಿ ಮಾಡುವ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

ಅಚಲ ಸುತೆ ಪತಿಯ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಹಿರೇ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ರುಕ್ಮಾಂಗದ ತಿಥಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯ ವೈರಿಯ ಏರಿದ ಅಳಿಯನ ಸತಿಯ ಹೆಸರಿನ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಗಳು ಋತುಮತಿಯಾಗಿರುತ್ತಾಳೆ.

ತಾವು ಬರುವಾಗ ತಾಯಿ ತಮ್ಮನ ಕಾಯಿ ಒಂದು, ಇಬ್ಬರ ಹೆಂಡಿರ ಕಾಯಿ ಒಂದು, ಒಣಕೆ ಮುಟ್ಟದ ಅಕ್ಕಿ ಒಂದು ಸೇರು, ಬೆಣ್ಣೆ ಕಾಸಿದ ತುಪ್ಪ ಒಂದು ಸೇರು, ದಾಹ ಅಡಗಿಸುವ ಹಣ್ಣು ಐದು – ಇವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಡು, ತುರುಕರು ಪಾಲನಮಾಡುವ ಗೌಡನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ತಪ್ಪದೆ ಬರಬೇಕು.

ಇತಿ

ರಾಧಾಸಾನಿ ಮಾಡುವ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು"

ಇಂಥ ಪತ್ರಗಳು ನಮಗೆ ಸಿಗುವುದೇ ಅಪರೂಪ ಎಂದೆನ್ನಬೇಕು. ಇಡೀ ಈ ಪತ್ರ ಚಮತ್ಕಾರದ ಸ್ವರೂಪ, ರಚನೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಹೋಲಿಕೆಗಳ ಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜನಪದರು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ

ಕಲ್ಪನೆಯ ಸೊಗಸು ಎಂಥವರಿಗೂ ಆಕರ್ಷಣೀಯ; ಅನುಕರಣೀಯ; ಆದರಣೀಯ. ಇಂಥ ಪತ್ರ ಚಮತ್ಕಾರಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೂ ಮೂರ್ತಿ ಚಿಕ್ಕದಿದ್ದರೂ ಕೀರ್ತಿ ದೊಡ್ಡದು ಎಂಬಂತೆ ಒಗಟಿನ ನಿಗೂಢತೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು, ಭಾಷೆಯ ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನು ಚಮತ್ಕಾರಯುತವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುವಂತೆ ಕಾಣಬರುವುದು ಮೆಚ್ಚಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿಯೆ.

ಪತ್ರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರ ಹೀಗಿದೆ : ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಸೂರ್ಯ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಾಧಾಸಾನಿ ಮಾಡುವ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

ಈಶ್ವರ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಚೈತ್ರ ಮಾಸದ ಎಂಟನೇ ತಿಥಿಯ ಉತ್ತರಾ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಗಳು ದೊಡ್ಡವ(ಋತುಮತಿ) ಳಾಗಿರುತ್ತಾಳೆ. ತಾವು ಬರುವಾಗ ಒಂದು ಮಾವಿನಕಾಯಿ, ಒಂದು ಸೌತೆಕಾಯಿ, ಒಂದು ಸೇರು ಏಲಕ್ಕಿ, ಒಂದು ಸೇರು ಜೇನುತುಪ್ಪ, ಐದು ನಿಂಬೆಹಣ್ಣು – ಇವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಳಿಯ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ತಪ್ಪದೆ ಬರಬೇಕು. ಇತಿ ರಾಧಾಸಾನಿ ಮಾಡುವ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯವುಳ್ಳ, ಪ್ರತಿಭೆಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಸಿಗಲು ಸಾಧ್ಯ. ಒಗಟು ಚಮತ್ಕಾರದ ಸೊಗಡನ್ನು ಪಾಂಡಿತ್ಯವುಳ್ಳ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಣೆಗೈದು, ಸಾಕಷ್ಟು ಯೋಚಿಸುವ, ತಡಕಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿಸಿರುವುದೇ ಇಲ್ಲಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ ಚಮತ್ಕಾರ

ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಬೇಗನೆ ಯೋಚಿಸಿ ಉತ್ತರಿಸುವ ಕೌಶಲ್ಯ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ. ಹಾಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆಂದಲ್ಲ. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕಲ್ಲ? ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಪುರಾಣ, ಭಾಗವತ, ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ? ಇವುಗಳ ಕತೆಯ ಅರಿವು ಇರಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಇಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನಜನಿತವಾದ ಕಥೆಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಆಗಾಗ ಮೆಲುಕು ಹಾಕುವಂತಹವಾಗಿದ್ದರೆ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದವನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಬಳಸಿದ ಪದದ ಇಲ್ಲವೆ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥಸೃಷ್ಟಿಯ ಕಥೆಯನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ವಿಸೇಷವೆನಿಸಿದೆ. ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ಜನಪದರು ಒಬ್ಬರಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಬಂದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳುವುದು ಅವರ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಚಮತ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಯದು ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಮುಟ್ಟಿ ಕೆಟ್ಟವನಾರು? ಮುಟ್ಟದೆ ಕೆಟ್ಟವನಾರು?

ಮುಟ್ಟಿ ಕೆಟ್ಟವನಾರು – ಎಂದು ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವ 'ಮುಟ್ಟಿ' ಅನ್ನುವ ಪದ ಯಾರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ? ಕೆಟ್ಟವ ಅಂದಾಗ ಯಾಕೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ದೇವೇಂದ್ರ 'ಅಹಲ್ಯೆ' ಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಕೆಟ್ಟ ಎನ್ನಬಹುದು. ಅಹಲ್ಯೆಯನ್ನು 'ಮುಟ್ಟಿ' ದ್ದರಿಂದ

ಗೌತಮ ಋಷಿಯಿಂದ 'ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷನಾಗು' ಎಂಬ ಶಾಪವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೆಟ್ಟವನೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣನಾದ.

ಮುಟ್ಟದೆ ಕೆಟ್ಟವನಾರು – ಎಂದು ಹೇಳುವಲ್ಲಿ 'ಮುಟ್ಟದೆ' ಎನ್ನುವ ಪದ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಯಾರನ್ನು ಮುಟ್ಟದೆ ಯಾಕೆ ಕೆಟ್ಟ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ. ದುಶ್ಯಾಸನ ಸಭಾಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣ ದುರ್ಯೋಧನನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ದ್ರೌಪದಿಯ ಸೀರೆಯನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟವನಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಂಡ. ದ್ರೌಪದಿಯ ಮೈಸುಖ ಪಡೆಯದಿದ್ದರೂ ಅವಳ ಸೀರೆಯ ಸೆರಗಿಗೆ ಕೈಹಾಕಿದ್ದು ತನ್ನ ಅವನತಿಗೆ ತಾನೇ ಕೊಡಲಿಪೆಟ್ಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡಂತಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಭೀಮ ತನ್ನ ಎದೆಯನ್ನು ಬಗೆದು ರಕ್ತ ಕುಡಿಯುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬರಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು – ಈ ಕಾರಣ ಮುಟ್ಟದೆ ಕೆಟ್ಟವನಾದ. ದುಶ್ಯಾಸನ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೂ ಸಂಚಕಾರವನ್ನು ತಂದುಕೊಂಡ. ಹೀಗೆ ರಾಮಾಯಣದ ರಾವಣ ಸೀತೆಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ಒಯ್ದದ್ದರಿಂದ ರಾಮನಿಂದ ಹತನಾಗುವ ದುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಂದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಕೀಚಕ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಕಾಮಪಿಪಾಸೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಣಕಹೋಗಿ ಭೀಮನಿಂದ ಒದೆ ತಿಂದು ಮುಟ್ಟದೆ ಕೆಟ್ಟವನಾದ.

'ಮುಟ್ಟಿ' 'ಮುಟ್ಟದೆ' ಎನ್ನುವ ಪದಗಳು ಕೆಟ್ಟವನಾರು? ಏಕೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕೊಡುವ ಉತ್ತರದ ಹಿಂದೆ ದೀರ್ಘ ಕಥೆಯನ್ನೇ ಹೊಂದಿ ವಿವಿದಾರ್ಥದ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಹೀಗೆ ಇನ್ನೆಷ್ಟೋ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ನಮಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ

ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟು ಕೆಟ್ಟವನಾರು? (ಕರ್ಣ – ಇಂದ್ರನ ರೂಪದ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಕವಚ ಕುಂಡಲಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು) ಕೊಡದೆ ಕೆಟ್ಟವನಾರು? (ದುರ್ಯೋಧನ – ಪಾಂಡವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು). ಆಡಿ ಕೆಟ್ಟವನಾರು? (ಧರ್ಮರಾಯ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮೋ ಹತಃ ಕುಂಜರ...' ಎಂದು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ) ಆಡದೆ ಕೆಟ್ಟವನಾರು? (ಸಹದೇವ – ಭವಿಷ್ಯ ಗೊತ್ತಿದ್ದು ಏನನ್ನೂ ಹೇಳದೆ). ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಚಮತ್ಕಾರಗಳು ಒಂದೊಂದು ಬಗೆಯ ಚಮತ್ಕಾರದ ಸೊಗಡನ್ನು ಹೊರಚೆಲ್ಲಬಲ್ಲವು.

ಪದಸಮಸ್ಯ ಚಮತ್ಕಾರಗಳು

ಕಂತಿ – ಹಂಪನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ವಾಗ್ವಾದದ ಚಾತುರ್ಯದ ಸೊಗಡಿನಲ್ಲಿ, ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಕವಿ, ರಾಜ, ವಸ್ತು, ನದಿ, ಆಭರಣ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳ ಪದಗಳ ಹೆಸರಿನ ಅರ್ಥ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಪದಸಮಸ್ಯ ಚಮತ್ಕಾರಗಳು ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಒಂದು ಪದದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಅಕ್ಷರಗಳ ಅಕ್ಷರ ಚಲ್ಲಾಟವಾಡಿ ಒಂದೊಂದು ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಇಲ್ಲಿನ ವಿಶೇಷತೆಯೆನಿಸಿದೆ.

ಕಂತಿ ಹಂಪನ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಂತಿಯು ಅಭಿನವ ಪಂಪನಾದ ನಾಗಚಂದ್ರನಿಗೆ ಕೇಳುವ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಒಂದು ಪದಸಮಸ್ಯಾ ಚಮತ್ಕಾರ ಹೀಗಿದೆ :

ಕಡೆದೊಡೆಯಲು ಹರನಾಮಂ
ನಡುದೊಡಯಲು ಹವಿಯ ನಾಮ ಮೊದಲಕ್ಕರವಂ
ತೊಡೆಯಲು ತಾಂ ರವಿನಾಮಂ

ಕಡೆಯಿಂದೋದಲ್ಕೆ 'ವಿರಹ' ಕೇಳಲೋ ಪಂಪ

ಉತ್ತರ : ಹರವಿ (ಹರ–ಹವಿ–ರವಿ)

ಇಂತಹ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕುವ ಪ್ರವೀಣರೂ ಹಳ್ಳಿಗರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ಹೆಸರು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದರೆ ಸಾಕು, ಅದರಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಚಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಗೊಳಿಸಿ, ಒಂದೊಂದು ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅರ್ಥಹೊಂದುವ ಪದಗಳನ್ನಾಗಿ ಕೂಡಿಸಿ, ಹೊಸ ಹೊಸ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಮಾತಿನ ಚಾತುರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ, ಉತ್ತರಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬುದ್ಧಿ ಕೌಶಲವನ್ನು ಚಿಂತನೆಯ ಒರೆಗೆ ಹಚ್ಚಿಸಿ ನೋಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಿಜಕ್ಕೂ ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾದುದು. ಅಕ್ಷರಜ್ಞಾನ, ಅರ್ಥಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಇಂಥವಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಬಹುದು.

ಇದು ನೋಡಿ ಒಬ್ಬ ಕವಿಯ ಹೆಸರು. ಐದಕ್ಷರ ಇದೆ. ಇದ್ರಾಗೆ 1, 2, 3ನೇ ಅಕ್ಷರ ಸೇರಿದ್ರೆ ದೇವರಿಗೆ ಬೀಸೋ "ಬೀಸಣಿಗೆ" ಅಂತ ಅರ್ಥ ಕೊಡ್ತತಿ; 4, 2, 3ನೇ ಅಕ್ಷರ ಸೇರಿದ್ವಂದ್ರೆ "ಯುದ್ಧ" ಅನ್ನೋದ್ರರ್ಥಾನ; 1, 3ನೇ ಅಕ್ಷರ "ದೂತ" ಎಂಬುದ್ನ; 4, 3ನೇವು "ಹಾರ" ಅಂತ ಅರ್ಥಾನ; 2, 3ನೇ ಅಕ್ಷರಗಳು ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆಯೊ ಒಂದು ವಸ್ತೂನ ಸೂಚಿಸ್ತವೆ. ಹಾಗಾದ್ರೆ ಆ ಕವಿ ಹೆಸರೇನು ಹೇಳ್ತೀರಾ?

ಉತ್ತರ : ಚಾಮರಸ

1, 3ನೇ	ಅಕ್ಷರವೇ	ಚಾರ	(ದೂತ)
4, 3ನೇ	”	ಸರ	(ಹಾರ)
2, 3ನೇ	”	ಮರ	(ವಸ್ತು)

ಯಾವ ಪದದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆಡವಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಂತಹ ಪದಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ ಭಾಷಾ ಚತುರರು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು. ಹಾಗಂತ ಎಲ್ಲಾ ಪದಗಳಿಗೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ವಿಶಿಷ್ಟ ಪದಗಳಾಗಿದ್ದು, ಎಲ್ಲಾ ಅರ್ಥ ಬಿಡಿಸಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಇಂಥದ್ದು ಸೂಕ್ತ ಎಂಬ ಹಾಗೆ ಸುಳುವು ದೊರಕಬಲ್ಲ ಪದಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ. ಉದಾ: ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ, ಕನಕದಾಸ, ಪುರಂದರದಾಸ, ಅರಿಕೇಸರಿ, ನರಿಕೇಸರಿ, ಮದನಕುಮಾರ, ಮಹಿಪತಿ, ದಶಶಿರ, ಬಕಾಸುರ, ಹರಿವಾಣ, ಗೋದಾವರಿ, ಮದೀನ, ಗಡಿಯಾರ, ಪಿನಾಕ ಈ ಮೊದಲಾದ ಪದಸಮಸ್ಯಾ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿನ ಅಕ್ಷರ ಚಾತುರ್ಯ, ಅರ್ಥ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ ಬಿಡಿಸುವವನ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯ ಮೇಲಿದೆ.

ಗಾದೆ ಚಮತ್ಕಾರಗಳು

ಗಾದೆಯ ಗಣಿಯನು ಶೋಧಿಸಿ ನೀ ನೋಡು
ಬೂದ್ಯಲ್ಲ ಅಣ್ಣ ಮಣ್ಣಲ್ಲ – ಅನುಭವ
ಹದಗೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಜೀವಂತ ॥

ಈ ಮಾತಿನ ಅಂತರಾತ್ಮವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಗಾದೆಗಳು ಜನಪದರ ಜೀವನಾನುಭವಗಳ ಹದಗೊಂಡ ಪ್ರತಿರೂಪಗಳ ಸೃಷ್ಟಿ ಎನ್ನಬಹುದು. ಒಂದೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ವಾಕ್ಯ ಕೂಡ ನಿಗೂಡಾರ್ಥವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು,

ವಿವೇಕ, ಜ್ಞಾನ, ಬೋಧನೆ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಕೆಲವೊಂದು ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಭಾಷಿಕ ಚಮತ್ಕಾರದ ಪದಗಳು ಒಂದೊಂದು ಕತೆಯನ್ನೇ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಬಲ್ಲವು. ಇಡೀ ವಾಕ್ಯ ಹಿತವಚನದಂತೆ ಕಂಡರೂ ಅರಿತು ನಡೆಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಾಳುವೆ ಮಾಡಿದ್ದಾದರೆ ಅದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆ – ಈ ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ಚಮತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ.

"ಹೀಗೆ ನಿನ್ನಂತೋನು ಹೊಸ್ದಾಗಿ ಮದುವ್ಯಾಗಿದ್ನಲ, ಅವಗ ಅತ್ತೆ ಮನಿಗೆ ಹೋದ. ಹೊಸ ಅಳಿಯಗೆ ಅತ್ತೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ತಿದ್ಲು. ಹಿಂಗಿರಕರೆ ಒಂದ್ಸಾರಿ ಮನಸ್ತಾಪ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದೆ ಮಕದಾಗೆ ತನ್ನ ಮನೆಕಡೆ ಹೊಂಟಿದ್ದ. ದಾರ್ಯಾಗೆ ಅವನ ಗೆಳೆಯ ಸಿಕ್ಕು "ಏನೋ ಆಗ್ಲೆ ಹೊಂಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಿ?" ಅಂದ. ಅವನು "ಏನ್ ಮಾಡೋದು ಬ್ಯಾಜಾರಾತು ಅದ್ಕೆ" ಅಂದ. ಮೊಕ ನೋಡಿ ಅಳ್ತೆ ಹಾಕಿದ ಗೆಳೆಯ, ಅತ್ತೆಗೂ ಇವ್‌ನಿಗೂ ಏನೋ ನಡೆದಿರಂಗೆ ಅಂತ ತಿಳ್ದು–

"ಹಾಕ್ಮಣೆ ನೂಕ್ಮಣೆ ಯಾಕ್ಮಣೆ ಕತೆ ಗೊತ್ತಾ?" ಅಂದ. ಅವನಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದು "ಯಾವ್ ಕತೆ ಹ್ಯಂಗಿದ್ರೇನು ಹೋಗ! ಸರಿ ಹೊತ್ತಾತು ಹೋಕನಿ" ಅಂದು ಹೊಂಟೇ ಹೋದ.

ಈ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗಾದೆಮಾತಿನ ವಾಕ್ಯ ಇಡೀ ಅವನ ಬದುಕಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಎಲ್ಲ ಘಟನೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಆ ಮೂರು ಪದಗಳಲ್ಲಿನ ಒಂದೊಂದು ಕತೆ ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿದೆ.

"ಈ ಕತೆ ಅಳಿಯಾಗೋರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದೇ ಇರ್ತ್ತಿ ಅಂತ ಗೆಳೆಯ

ಅಂಗ್ಹೇಳಿದ್ದ. ಅತ್ತೆ ಮನಿಗೆ ಮೊದ್ಲೆ ಸಾರಿ ಅಳಿಯ ಹೋದ್ಯಾಗ ಅತ್ತೆ "ಬಾ ತಮ, ಈಗ ಬಂದ್ಯಾ, ಕೂತ್ಕೊ ಮಣೆ ಹಾಕ್ದನಿ" ಅಂತ ಹಾಕಿ, ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿದ್ಲು. ಇದೆಯೆಲ ಹಾಕ್ಮಣೆ?

ಹಿಂದೆ ಮತ್ತೊಂದ್ ಸಾರಿ ಹೋದಾಗ "ಬಾ ತಮ ಅಲ್ಯಾಕೆ ನಿಂತಿ ಹಂಗೆ? ಯಾವಾಗ ಬಂದಿದ್ದು?" ಅಂತ ಮಾತಾಡುತ್ತಲೇ "ಅದೇ ಅಲ್ಲೈತಿ ತಗೊ ಮಣೆ" ಅಂತ ತೋರಿಸಿ ದೂಡಿ ಹೇಳಿದ್ಲು. ಇದೆಯಲ ನೂಕ್ಮಣೆ?

ಹಿಂಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದು ಮಾಡ್ತಿರಬೇಕರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಅತ್ತೆ "ಬಾ ತಮ, ಯಾವಾಗ ಬಂದೆ?" ಅಂತ ಮಾತಾಡಿಸ್ದಂಗೆ, ಮಣೆ ಹಾಕಿಕೊಡದಂಗೆ, ಅಲ್ಲೆ ಇದ್ದ ಮಣೇನು ಸೈತ ನೂಕಿ ಕೊಡ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅವನಾಗೆ ಕುಂತ್ರೆ ಕೂತ್ಗೋಬೇಕು, ಮಾತಾಡ್ಸಿದ್ರೆ ಮಾತಾಡ್ಬೇಕು, ಉಣ್ಣಾಕಿಕ್ಕಿದ್ರೆ ಉಣ್‌ಬೇಕು. ಇದೆಯಲ ಯಾಕ್ಮಣೆ?

ಇಂತಹ ಮಾತಿನ ಚಮತ್ಕಾರಗಳು ಬದುಕನ್ನು ತಿದ್ದುವ, ಹದಗೊಳಿಸುವ, ಎಚ್ಚರಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲವು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಡಿಕೆ ಎಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಒಂದು ವಿಷಯ ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬರೀ ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಬಾಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕಡಿಯುವಾಗ ಅದು ಬೇಗನೆ ಹೋಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನುರಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಎಲೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಬೇಗ ನುರಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ "ಹಸೆದು ಬಿಸೆದು ಕೂಡ್ಸಿ ಹಾಕ್ಯಂದ್ರೆ ಬೇಗ ನುರ್ದೀತು" ಎಂಬ ಮಾತು ಪ್ರಯೋಗ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಒಂದೆ ಮಾತಿನ ಚಮತ್ಕಾರಗಳು

ಎರಡು ಸಂದರ್ಭದ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಸಮಸ್ಯೆ, ಸಂದಿಗ್ಧಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಹರಿಸುವ ಉತ್ತರ ಚಮತ್ಕಾರಗಳು ಈ ಭಾಷಾ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಸಮಯದ ಜಾಣ್ಮೆ ಉತ್ತರಿಸುವವನ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿದ್ದಾಗ ಇಂತಹ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥ ಬರುವುದುಂಟು. ಉತ್ತರ ಹೇಳುವ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡರ್ಥದ ಛಾಯೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಡಬಹುದು. ಇಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಆಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬುದ್ಧಿ ಚಾತುರ್ಯ, ಜಾಣ್ಮೆಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆಡವುತ್ತ, ಸುತ್ತಲಿರುವ ಜನಕ್ಕೆ ಮನರಂಜನೆ, ವಿಸ್ಮಯಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಡುತ್ತವೆ.

"ಸಂತಿಗೆ ಹೋಗಾಕೆ ಒಬ್ನೊನಿಗೆ ತಕ್ಕಡಿ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಸುತ್ತಾಡಕೆ ಒಂದು ಕುದುರೆ ಬೇಕಿತ್ತು. ತನ್ನ ಹತ್ರ ಇರೊ ಕುದ್ರೇನ ತಮ್ನೋ ಅಣ್ನೋ ಎಲ್ಲಿಗೋ ಒಯ್ದಿದ್ರು. ಈಗ ಇಬ್ರಿಗೂ ಒಂದೇ ಮಾತ್ನಾಗೆ ಉತ್ರ ಹೇಳಿ ಕಳಿಸಬೇಕು. ಹ್ಯಂಗೆ ಹೇಳೋದು?"

ಉತ್ತರ ಸುಲಭ. ಹೇಳುವಾಗ ಅಷ್ಟೇ ಎಚ್ಚರ ಅಗತ್ಯ. ತಕ್ಕಡಿಯ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಕುದುರೆ ಹೋಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭ ಎರಡನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿ "ದಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ" ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಉತ್ತರದಿಂದ ಕುತೂಹಲ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಕುದುರೆ ದಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ತಕ್ಕಡಿಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ದಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ (ಮುರಿದಿದೆ) – ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅರ್ಥಗಳಿವೆ.

ಒಂದು ಮರದ ಹತ್ರ ಒಬ್ಬೋನು ಕುತ್ಗಂದಿರ್ತಾನೆ. ಆ ಕಡಿಂದ ಒಬ್ಬನು ಬಂದು "ಗಂಟೆ ಎಷ್ಟೀಗ?" ಅಂತ ಕೇಳ್ತಾನೆ. ಇನ್ನೊಂದ್ಕಡಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಬಂದು "ಈ ಮರ ಹತ್ಬೋದ?" ಅಂತಾನೆ. ಅವಗ ಇಬ್ರಿಗೂ ಒಂದೇ ಉತ್ತರ ಏನು ಕೊಡ್ತಿ?" ಮರ ಹತ್ತುವ, ಸಮಯ ತಿಳಿಸುವ ಎರಡೂ ಮಾತಿಗೂ ಒಂದೆ ಉತ್ತರ "ಹತ್ತು". ಈಗ ಆಗಿರುವುದು 'ಹತ್ತು' (ಗಂಟೆ). ಹತ್ತುವುದಿದ್ದರೆ ಮರ 'ಹತ್ತು'.

ಹೀಗೆ ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದಾದ ಪದ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯೇನಿಲ್ಲ. 'ನಾಕಾಣೆ', 'ಹಲ್ಲು ಹೋಗಿವೆ', 'ಅರಳಿಲ್ಲ', 'ಮೂರಾಳು', 'ಹಿಂದಿಲ್ಲ', 'ಏಳು', 'ಹಲ್ಲಿಲ್ಲ', 'ಕರು ಅವೆ', 'ಕರಜಿಕಾಯಿ' ಈ ಮೊದಲಾದ ಪದಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ಕತೆಗಳು ಎರಡು ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡೇ ಭಾಷಾ ಚಮತ್ಕಾರಗಳ ಸೊಗಡನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿವೆ.

ಒಡಪು ಚಮತ್ಕಾರಗಳು

ಒಡಪುಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಭಾಷಾ ಚಮತ್ಕಾರಗಳು ಗಂಡ – ಹೆಂಡತಿಯರ ಗುಣಾವಗುಣಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಲೇ ತಿದ್ದುವ, ವಿವೇಕ ಹೇಳುವ, ಹಾಡಿ ಹೊಗಳುವ ಅಣಕುಮಾತುಗಳಿಂದ ಸರಿದಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಭಾಷಿಕವಾಗಿ ಚಮತ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾಗದಿದ್ದರೂ ನಿಗೂಢ, ದ್ವಂದ್ವದ ಅರ್ಥಗಳ ಮೂಲಕ ಹೋಲಿಕೆ, ಉಪಮೆಗಳನ್ನು ಒಡಪುಗಳಲ್ಲಿ ಒಡಮೂಡಿಸಿ, ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತಿನ ಚಮತ್ಕಾರದ ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಗಂಡನ – ಹೆಂಡತಿಯ ಹೆಸರು ಹೇಳುವ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ

ಮದುವೆ, ಮುಂಜಿ, ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಇವುಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಸಂದರ್ಭದ ಸೊಗಡನ್ನು ಹಾಸ್ಯಮಯಗೊಳಿಸಿ ಮನರಂಜನೆ ಪಡೆಯುವುದಾಗಿದೆ.

ಹರುಕು ಪಟಗಣ್ಣಿ
ಮುರುಕು ನೊಗ
ಎಳಿಲಾರ್ದ ಎತ್ತು ಕಟ್ಗೆಂದು
ಎದೆ ಎದೆ ಬಡಕೊಳ್ತಾರೆ....

ಇಲ್ಲಿ ಗಂಡನ ಬದುಕಿನ ಚಿತ್ರ, ಅವನ ಕಾರ್ಯ ವೈಖರಿಯ ನೈಜ ಚಿತ್ರಣ, ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಸುಧಾರಿಸಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ರೀತಿ, ಏನೇ ಸಂಪತ್ತು ಇದ್ದರೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾರದೆ ಜಿಪುಣತನದಿಂದ ಕಾಲಹಾಕುವ ಮನಸ್ಥಿತಿಯ ಅಂಶ – ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಈ ಒಡಪು ಚಮತ್ಕಾರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಬಹುದು. ಗಂಡಸರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೆಂಗಸರಲ್ಲೇ ಕಂಡುಬರುವ ಒಡಪು ಚಮತ್ಕಾರಗಳು ಗಂಡನ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅತ್ತೆ, ಸೊಸೆ, ಮಾವ, ಅಳಿಯ, ಗೆಳೆಯ, ಗೆಳತಿ ಮೊದಲಾದವರ ಮೇಲೂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಇಂತಹ ಒಡಪು ಚಮತ್ಕಾರಗಳು ಸಮಯದ ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮನರಂಜನೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತವೆ.

ಗಂಡಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಒಡಪು ಚಮತ್ಕಾರಗಳಂತೆಯೇ ಹೆಂಗಸಿನ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕಟ್ಟಿರುವ ಒಡಪು ಚಮತ್ಕಾರಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ದೊರಕುತ್ತವೆ. ಆಸೆ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ಕರ್ತವ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳ

ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಹಾಸ್ಯಮಯವಾಗಿ, ರಂಜನೀಯವಾಗಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಲ್ಲರು.

ಹಂಡೇವು ಸಂದ್ಯಾಗೆ
ಉಂಡೆ ತಿಂತಾಳೆ....

ಅಂತ ಒಂದು ಸಲಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರೆ, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ

ಕಾಡೋಳಲ್ಲ ಬೇಡೋಳಲ್ಲ
ಚಾಡಿಮಾತ ಕೇಳ್ಳೋಳಲ್ಲ
ಇದ್ದುದ್ರಲ್ಲೆ ತೃಪ್ತಿಪಡ್ತಾಳೆ...

ಎಂದು ತನಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ಬಗೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಒಡಪು ಚಮತ್ಕಾರಗಳು ಜನಪದರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭದ ಸೃಷ್ಟಿಗಳಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿವೆ.

ಹೀಗೆ ಮಾತಿನ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ವೈವಿಧ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಾ ಹೋದಹಾಗೆಲ್ಲ, ಭಾಷಾ ಚಮತ್ಕಾರಗಳ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವೈವಿಧ್ಯದ ಹರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಮುಂದೆ ಸುಳಿಸುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಯಾರಲ್ಲಿ ಮಾತಿನ ಜಾಣ್ಮೆ ಇದೆಯೋ ಅವನು ಮಾತಿನ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೆದಕಬಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿ ಕೌಶಲ ತೋರಿಸಬಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರ ಬುದ್ಧಿಗೂ ಚಿಂತನೆ ಹಚ್ಚಿಸಬಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಅಚ್ಚಳಿಯದಿರುವ ಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯಗಳ ಚಮತ್ಕಾರ ರೂಪಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಡಬಲ್ಲ. ಜಾಣನಿಗೆ ಮಾತಿನ ಪೆಟ್ಟು, ದಡ್ಡನಿಗೆ ದೊಣ್ಣೆ ಪೆಟ್ಟು ಎಂಬ ಗಾದೆಯ ಹಾಗೆ; ಬಂಗಾರವನ್ನು ಉಜ್ಜಿದಂತೆಲ್ಲಾ

ಅದು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ; ಗಂಧವನ್ನು ತೇಯ್ದಷ್ಟು ಅದು ಪರಿಮಳವನ್ನು ಹೊರಚೆಲ್ಲುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ – ಎಂಬ ಮಾತೂ ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ. ಭಾಷಾ ಚಮತ್ಕಾರಗಳು ಕಥಾರೂಪದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಗೀತರೂಪದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಒಂದೇ ಒಂದು ಪದ, ಅಕ್ಷರ, ವಾಕ್ಯಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಾಗಲಿ ದೊರಕುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ಈವರೆಗೂ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅವುಗಳು ಹೊರಗಡವುವ ಅರ್ಥ, ಧ್ವನಿ, ಸಂಕೇತಗಳು ಭಾಷೆಯ ಮೇಲ್ಮೈಯನ್ನು ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಜೀವಂತವಿಡುತ್ತವೆ.

ಭಾಷೆ ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಗ, ಪ್ರಯತ್ನ, ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಆಗುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಭಾಷೆ ದೈವಸೃಷ್ಟಿ ಎಂಬ ಹಿಂದಿನ ಮಾತು ಹೋಗಿ ಅದು ಮಾನವ ಸೃಷ್ಟಿ, ಅವನ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗ, ಮಾನವನ ಬದುಕಿಗೆ ಭಾಷೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ, ಅನಿವಾರ್ಯ, ಸಹಜ ಎಂಬ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಈಗ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಿಲ್ಲ. ಭಾಷೆ ಮಾನವನ ಒಡನಾಡಿ, ಅವನ ಜೀವದುಸಿರು. ಜನಪದರ ಭಾಷೆ ಆಡುಮಾತಿನ ಸೊಗಡನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಪ್ರಯೋಗ, ಪ್ರಯತ್ನ, ಸೃಷ್ಟಿಗಳು ಈ ಭಾಷಾ ಚಮತ್ಕಾರಗಳ ನಾನಾ ರೂಪಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಬದುಕಿಗೆ ಹೊಸ ಜೀವಕಳೆಯಾಗಿ ಕಾಣಿಕೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಜನಪದ ಭಾಷಾ ಚಮತ್ಕಾರಗಳ ವಕ್ತೃಗಳು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಎಲ್ಲ ಜನಾಂಗ, ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲೂ ಇದ್ದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಆಯಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯ ಸೊಗಡಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಳಸುವ ಒಂದೊಂದು

ಅಕ್ಷರ, ಪದ, ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಅರ್ಥ, ಧ್ವನಿ, ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದ್ದಾದರೆ ನಮಗೆ ಭಾಷಾ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಚಾತುರ್ಯ, ಕೌಶಲ್ಯ, ಬೌದ್ಧಿಕತೆಗಳ ಪರಿಚಯವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಜನಪದ ಭಾಷಾ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪಾಂಡಿತ್ಯಪೂರ್ಣ ಚಮತ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಪುರಾಣ, ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಭಾಗವತ ಕತೆಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಳ್ಳಿಗರಿಗಿಂತ ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿನ ಅಕ್ಷರ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳ ಅಂದರೆ ಕೇಳಿಯೂ ಓದಿಯೂ ತಿಳಿದಿರುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಇಂತಹ ರಚನೆಗಳು ಉಳಿದುಬಂದಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಶಿಷ್ಟರೂಪಗಳೆಂದು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಜನಪದದ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರಗಳಂತೆ ಭಾಷಾ ಚಮತ್ಕಾರಗಳ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರವಾಗಿದೆ, ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿತ ಜನಪದ ಪ್ರಕಾರವೆಂದು ಕರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

* * *

ಭಾಷಿಕ ಜಾನಪದದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸರಕಿದೆ. ಸಮಯ ಸಂದರ್ಭ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಆಡುಮಾತಿನ ನಡುವೆ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ಚಮತ್ಕಾರಿಕ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಹೆಕ್ಕಿ, ಮನನ ಮಾಡಿ, ಅರ್ಥಗ್ರಹಿಸಿ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪರಿಶ್ರಮ ಬೇಕು; ಜನಪದ ನುಡಿಜಾಡಿನ ಅರಿವಿರಬೇಕು. ಮಾತಿನ ನಡುವೆ ನುಸುಳುವ ಅಕ್ಷರ, ಪದ, ಉಕ್ತಿ, ಒಗಟು, ಚುಟಕು ಲೆಕ್ಕ, ಪತ್ರ, ಪ್ರಶ್ನೆ, ಪದಸಮಸ್ಯೆ, ಗಾದೆ, ಏಕನುಡಿ, ಒಡಪು ಚಮತ್ಕಾರಗಳು ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಜನಪದದಂತೆ ಶಿಷ್ಟಪದದಲ್ಲೂ ಇಂಥವು ಉಂಟು.

ಜನಪದ ಭಾಷಾ ಚಮತ್ಕಾರಗಳ ಸಂಗ್ರಹ, ಸಂಪಾದನೆ, ಸಂವಾದಗಳಲ್ಲಿ ಪಳಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಜೀನಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಪ್ರಸ್ತುತ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರೊ. ಡಿ. ಲಿಂಗಯ್ಯ

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಪರಿಷತ್ತು
ಬೆಂಗಳೂರು